Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a treia)

15 septembrie 2016*

„Trimitere preliminară — Societatea informațională — Libera circulație a serviciilor — Rețea locală fără cablu (WLAN) profesională — Punere la dispoziția publicului — Răspunderea furnizorilor de servicii intermediari — Simplă transmitere — Directiva 2000/31/CE — Articolul 12 — Limitarea răspunderii — Utilizator necunoscut al acestei rețele — Încălcarea drepturilor titularilor de drepturi asupra unei opere protejate — Obligația de protejare a rețelei — Răspundere civilă a profesionistului”

În cauza C-484/14,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Landgericht München I (Tribunalul Regional München I, Germania), prin decizia din 18 septembrie 2014, primită de Curte la 3 noiembrie 2014, în procedura

Tobias Mc Fadden

împotriva

Sony Music Entertainment Germany GmbH,

CURTEA (Camera a treia),

compusă din domnul L. Bay Larsen, președinte de cameră, și domnii D. Šváby, J. Malenovský (raportor), M. Safjan și M. Vilaras, judecători,

avocat general: domnul M. Szpunar,

grefier: domnul V. Tourrès, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 9 decembrie 2015,

luând în considerare observațiile prezentate:

— pentru domnul Mc Fadden, de A. Hufschmid și de C. Fritz, Rechtsanwälte;

— pentru Sony Music Entertainment Germany GmbH, de B. Frommer, de R. Bisle și de M. Hügel, Rechtsanwälte;

— pentru guvernul polonez, de B. Majczyna, în calitate de agent;

— pentru Comisia Europeană, de K.-Ph. Wojcik și de F. Wilman, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 16 martie 2016,

* Limba de procedură: germana.

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 12 alineatul (1) din Directiva 2000/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2000 privind anumite aspecte juridice ale serviciilor societății informaționale, în special ale comerțului electronic, pe piața internă (Directiva privind comerțul electronic) (JO 2000, L 178, p. 1, Ediție specială, 13/vol. 29, p. 257).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între domnul Tobias Mc Fadden, pe de o parte, și Sony Music Entertainment Germany GmbH (denumită în continuare „Sony Music”), pe de altă parte, cu privire la eventuala răspundere a celui dintâi pentru utilizarea, de către un terț, a rețelei locale fără cablu [*Wireless local area network* (WLAN)] pe care domnul Mc Fadden o exploatează pentru a pune la dispoziția publicului, fără autorizație, o fonogramă produsă de Sony Music.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

Directiva 98/34

3 Parlamentul European și Consiliul au adoptat, la 22 iunie 1998, Directiva 98/34/CE referitoare la procedura de furnizare de informații în domeniul standardelor, reglementărilor tehnice și al normelor privind serviciile societății informaționale (JO 1998, L 204, p. 37, Ediție specială, 13/vol. 23, p. 207), astfel cum a fost modificată prin Directiva 98/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iulie 1998 (JO 1998, L 217, p. 18, Ediție specială, 13/vol. 23, p. 282, denumită în continuare „Directiva 98/34”).

4 Considerentele (2) și (19) ale Directivei 98/48 prevăd:

„(2) întrucât o varietate largă de servicii, în sensul articolelor 59 și 60 din [Tratatul CE, devenite articolele 46 și 57 TFUE], vor beneficia de șansele create de societatea informațională de a fi prestate la distanță, electronic și la solicitarea individuală a unui beneficiar al serviciilor;

[…]

(19) întrucât, în conformitate cu articolul 60 din [Tratatul CE, devenit articolul 57 TFUE], așa cum este el interpretat în jurisprudența Curții de Justiție, «servicii» înseamnă acele activități prestate în mod normal în scopul remunerării; întrucât această caracteristică lipsește în cazul activităților pe care un stat le desfășoară fără compensații economice în contextul obligațiilor sale, în special în domeniile social, cultural, educațional și judiciar […]”

5 Articolul 1 din Directiva 98/34 prevede:

„În sensul prezentei directive, termenii utilizați au următoarele înțelesuri:

[…]

(2) «serviciu», orice serviciu al societății informaționale, adică orice serviciu prestat în mod normal în scopul obținerii unei remunerații, la distanță, prin mijloace electronice și la solicitarea individuală a beneficiarului serviciului;

[…]”

Directiva 2000/31

6 Considerentele (18), (41), (42) și (50) ale Directivei 2000/31 au următorul cuprins:

„(18) Serviciile societății informaționale cuprind o gamă largă de activități economice care se desfășoară on-line. […] Serviciile societății informaționale nu se limitează exclusiv la servicii în urma cărora se încheie contracte on-line, ci, în măsura în care acestea reprezintă o activitate economică, se extind la servicii care nu sunt remunerate de cei care le primesc, cum ar fi serviciile care furnizează informații on-line ori comunicări comerciale sau cele care furnizează instrumente de căutare, accesare și recuperare a datelor. Serviciile societății informaționale presupun, de asemenea, servicii care constau în […] furnizarea accesului la o rețea de comunicații […]

[…]

(41) Prezenta directivă echilibrează diferitele interese existente și stabilește principiile care pot sta la baza standardelor și acordurilor adoptate în domeniu.

(42) Derogările în materie de răspundere prevăzute în prezenta directivă se referă numai la cazurile în care activitatea furnizorului de servicii în cadrul societății informaționale se limitează la procesul tehnic de exploatare și de a acorda acces la o rețea de comunicații cu privire la care informațiile furnizate prin terți sunt transmise sau stocate temporar, exclusiv în scopul de a îmbunătăți eficacitatea transmiterii. Această activitate are caracter pur tehnic, automat și pasiv, ceea ce implică faptul că furnizorul de servicii ale societății informaționale nu cunoaște și nici nu controlează informațiile transmise sau stocate.

[…]

(50) Este important ca propunerea de directivă privind armonizarea anumitor aspecte ale drepturilor de autor și ale drepturilor conexe în societatea informațională și prezenta directivă să intre în vigoare în același moment pentru a stabili un cadru de reglementare clar în materie de răspundere a intermediarilor în cazul încălcării drepturilor de autor și drepturilor conexe la nivel comunitar.”

7 Articolul 2 din această directivă, intitulat „Definiții”, prevede:

„În sensul prezentei directive, următorii termeni au înțelesurile de mai jos:

(a) «servicii ale societății informaționale»: servicii în sensul articolului 1 punctul (2) din Directiva [98/34];

(b) «furnizor de servicii»: orice persoană fizică sau juridică furnizoare de servicii ale societății informaționale;

[…]”

8 Directiva menționată cuprinde în capitolul II, secțiunea 4, intitulată „Răspunderea furnizorilor de servicii intermediari”, articolele 12-15.

9 Articolul 12 din aceeași directivă, intitulat „Simpla transmitere” („Mere conduit”), prevede:

„(1) În cazul în care un serviciu al societății informaționale constă în transmiterea într-o rețea de comunicații a informațiilor furnizate de un destinatar al serviciului sau în furnizarea accesului la rețeaua de comunicații, statele membre veghează ca furnizorul de servicii să nu fie responsabil pentru informațiile transmise, cu condiția ca furnizorul:

(a) să nu inițieze transmiterea;

(b) să nu selecteze destinatarul transmiterii și

(c) să nu selecteze sau să modifice informațiile care fac obiectul transmiterii.

[…]

(3) Prezentul articol nu afectează posibilitatea ca o instanță judecătorească sau autoritate administrativă să ceară furnizorului de servicii, în conformitate cu cadrul legislativ din statele membre, să pună capăt unei încălcări sau să o prevină.”

10 Articolul 13 alineatul (1) din Directiva 2000/31, intitulat „Stocare-caching”, prevede:

„(1) În cazul în care un serviciu al societății informaționale constă în transmiterea printr-o rețea de comunicații a informațiilor furnizate de un destinatar al serviciului, statele membre veghează ca furnizorul de servicii să nu fie responsabil pentru stocarea automată, intermediară și temporară a informațiilor transmise, atât timp cât stocarea servește exclusiv pentru a face mai eficientă transmiterea mai departe a informațiilor către alți destinatari ai serviciului, la cerere, cu condiția ca:

(a) furnizorul să nu modifice informația;

(b) furnizorul să îndeplinească condițiile de acces la informație;

(c) furnizorul să se conformeze normelor privind actualizarea informației, larg recunoscute pe scară largă și folosite de întreprinderile din sector;

(d) furnizorul să nu împiedice folosirea licită a tehnologiei, larg recunoscută și folosită în industrie, în scopul de a obține date privind utilizarea informației și

(e) furnizorul să acționeze prompt pentru eliminarea informațiilor pe care le-a stocat sau pentru a bloca accesul la acestea de îndată ce ia la cunoștință că informațiile transmise inițial au fost eliminate din rețea ori accesul a fost blocat sau că o instanță sau o autoritate administrativă a dispus eliminarea informației sau de blocarea acesteia.”

11 Articolul 14 din această directivă, intitulat „Stocarea – hosting”, prevede:

„(1) Statele membre veghează ca atunci când un serviciu al societății informaționale constă în stocarea informațiilor furnizate de un destinatar al serviciului, furnizorul acelui serviciu să nu fie responsabil pentru informațiile stocate la cererea unui destinatar al serviciului, cu condiția ca:

(a) furnizorul să nu aibă cunoștință despre activitatea sau informația ilicită, iar în ceea ce privește acțiunile în daune, să nu aibă cunoștință de fapte sau circumstanțe din care să rezulte că activitatea sau informația este vădit ilicită

sau

(b) furnizorul, din momentul în care ia cunoștință despre acestea, acționează prompt pentru a elimina informațiile sau pentru a bloca accesul la acestea.

(2) Alineatul (1) nu se aplică atunci când destinatarul serviciului acționează sub autoritatea sau sub controlul furnizorului.

(3) Prezentul articol nu afectează posibilitatea ca o instanță judecătorească sau o autoritate administrativă să impună furnizorului de servicii, în conformitate cu cadrul legislativ din statele membre, să pună capăt unei încălcări sau să o prevină și nici nu afectează posibilitatea ca statele membre să instituie proceduri de reglementare a eliminării informațiilor sau blocării accesului la acestea."

12 Articolul 15 alineatul (1) din directiva menționată, intitulat „Absența obligației generale în materie de supraveghere", prevede:

„Statele membre nu trebuie să impună furnizorilor obligația generală de supraveghere a informațiilor pe care le transmit sau le stochează atunci când furnizează serviciile prevăzute la articolele 12, 13 și 14 și nici obligația generală de a căuta în mod activ fapte sau circumstanțe din care să rezulte că activitățile sunt ilicite."

Directiva 2001/29/CE

13 Considerentul (16) al Directivei 2001/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2001 privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională (JO 2001, L 167, p. 10, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 230) are următorul cuprins:

„Răspunderea pentru activitățile desfășurate într-un mediu de rețea nu se aplică numai dreptului de autor și drepturilor conexe, ci și altor domenii, cum ar fi defăimarea, publicitatea înșelătoare sau contrafacerea mărcilor, și este prevăzută pe plan orizontal prin Directiva [2000/31,] care clarifică și armonizează diverse aspecte juridice referitoare la serviciile societății informaționale, inclusiv comerțul electronic. Prezenta directivă trebuie pusă în aplicare în paralel cu Directiva privind comerțul electronic, dat fiind că respectiva directivă prevede un cadru armonizat de principii și dispoziții care se referă, între altele, la părți importante din prezenta directivă. Prezenta directivă nu aduce atingere dispozițiilor referitoare la răspundere din directiva în cauză."

Directiva 2004/48/CE

14 Articolul 2 din Directiva 2004/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală (JO 2004, L 157, p. 45, rectificare în JO 2004, L 195, p. 16, Ediție specială, 17/vol. 2, p. 56), intitulat „Domeniu de aplicare", prevede:

„[…]

(3) Prezenta directivă nu aduce atingere:

(a) […] Directivei [2003/31] în general și articolelor 12-15 ale acestei ultime directive în special;

[…]"

Dreptul german

15 Articolele 7-10 din Telemediengesetz (Legea privind telemedia) din 26 februarie 2007 (BGBl. I, p. 179), astfel cum a fost modificată ultima dată prin Legea din 31 martie 2010 (BGBl. I, p. 692) (denumită în continuare „Legea privind telemedia”) transpun în dreptul național articolele 12-15 din Directiva 2000/31.

16 Articolul 7 din Legea privind telemedia are următorul cuprins:

„1) În conformitate cu legile generale, furnizorii sunt responsabili pentru propriile informații, pe care le pun la dispoziție în vederea utilizării lor.

2) Furnizorii în sensul articolelor 8-10 nu sunt obligați să supravegheze informațiile pe care le transmit sau le stochează, nici să caute în mod activ fapte sau circumstanțe din care să rezulte că activitățile sunt ilicite. Obligațiile impuse prin legile generale de a înlătura informații sau de a face imposibilă utilizarea lor nu sunt afectate de lipsa răspunderii furnizorului în temeiul articolelor 8-10. […]”

17 Articolul 8 alineatul 1 din Legea privind telemedia prevede:

„Furnizorii nu sunt responsabili pentru informațiile pe care le transmit printr-o rețea de comunicații sau la care furnizează acces în scopul utilizării, cu condiția ca:

1. să nu inițieze transmiterea;

2. să nu selecteze destinatarul transmiterii, și

3. să nu selecteze sau să nu modifice informațiile care fac obiectul transmiterii.

Prima teză nu se aplică atunci când furnizorul colaborează deliberat cu unul dintre destinatarii serviciului său în vederea desfășurării unor activități ilegale.”

18 Articolul 97 din Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte (Urheberrechtsgesetz) (Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe) din 9 septembrie 1965 (BGBl. I, p. 1273), astfel cum a fost modificată ultima dată prin Legea din 1 octombrie 2013 (BGBl. I, p. 3728) (denumită în continuare „Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe”), prevede:

„1) Încălcarea ilicită a dreptului de autor sau a altui drept protejat în temeiul prezentei legi poate face obiectul unei acțiuni în reparație sau, dacă există riscul repetării, al unei acțiuni în încetare. Persoana vătămată poate formula acțiune în încetare și în cazul în care există riscul unei prime încălcări.

2) Persoana care acționează cu intenție sau din neglijență are obligația de a despăgubi persoana vătămată pentru prejudiciul produs. […]”

19 Articolul 97a din Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe prevede:

„1) Înainte de inițierea unei proceduri judiciare, persoana vătămată trebuie să pună în întârziere autorul încălcării în vederea încetării acesteia și să îi dea posibilitatea soluționării litigiului prin asumarea unei obligații de încetare și a unei clauze penale adecvate.

[…]

3) În măsura în care punerea în întârziere este justificată, […] se poate solicita rambursarea cheltuielilor necesare. […]”

Jurisprudența națională privind răspunderea indirectă a furnizorilor de servicii ale societății informaționale (Störerhaftung)

20 Din decizia de trimitere reiese că, în dreptul german, răspunderea unei persoane poate fi angajată în cazul încălcării unui drept de autor sau a drepturilor conexe săvârșite atât în mod direct (*Täterhaftung*), cât și indirect (*Störerhaftung*). Astfel, articolul 97 din Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe este interpretat de instanțele germane în sensul că răspunderea în cazul încălcării poate fi angajată față de o persoană care, fără a fi autor sau complice la încălcare, contribuie la aceasta în mod intenționat (*Störer*).

21 În această privință, Bundesgerichtshof (Curtea Federală de Justiție, Germania) a statuat, în hotărârea din 12 mai 2010, Sommer unseres Lebens (I ZR 121/08), că persoana privată care exploatează o rețea wifi cu acces la internet poate fi calificată drept „*Störer*” atunci când nu și-a protejat rețeaua printr-o parolă, permițând unui terț să încalce un drept de autor sau drepturi conexe. Conform acestei hotărâri, este rezonabil pentru un asemenea operator al rețelei să ia măsuri de protejare precum un sistem de identificare printr-o parolă.

Situația de fapt din litigiul principal și întrebările preliminare

22 Domnul Mc Fadden este administratorul unei întreprinderi care oferă spre vânzare sau spre închiriere echipamente de lumini și de sonorizare.

23 Acesta exploatează o rețea locală fără cablu care oferă acces gratuit și anonim la internet în apropierea întreprinderii sale. Pentru a furniza acest acces la internet, domnul Mc Fadden utilizează serviciile unei întreprinderi de telecomunicații. Accesul la această rețea era neprotejat în mod voluntar, pentru a atrage atenția clienților magazinelor din zonă, a trecătorilor și a vecinilor, asupra societății sale.

24 În jurul datei de 4 septembrie 2010, domnul Mc Fadden a modificat denumirea rețelei sale din „mcfadden.de” în „freiheitstattangst.de”, iar aceasta cu referire la o demonstrație pentru protecția datelor cu caracter personal și împotriva monitorizării exagerate din partea statului.

25 În aceeași perioadă, o operă muzicală a fost pusă gratuit la dispoziția publicului pe internet, fără acordul titularilor de drepturi, prin intermediul rețelei locale fără cablu exploatate de domnul Mc Fadden. Acesta din urmă afirmă că nu a săvârșit pretinsa încălcare, însă că nu poate exclude că aceasta a fost săvârșită de unul dintre utilizatorii rețelei sale.

26 Sony Music este producătoarea fonogramei acestei opere.

27 Prin scrisoarea din 29 octombrie 2010, Sony Music l-a pus în întârziere pe domnul Mc Fadden în vederea respectării drepturilor sale asupra fonogramei menționate.

28 În urma punerii în întârziere, domnul Mc Fadden a introdus în fața instanței de trimitere o acțiune în constatare negativă (*negative Feststellungsklage*). Ca răspuns, Sony Music a formulat mai multe cereri reconvenționale având ca obiect, în primul rând, plata de daune interese de către domnul Mc Fadden în temeiul răspunderii directe a acestuia pentru încălcarea drepturilor sale asupra fonogramei menționate, în al doilea rând, încetarea atingerii aduse drepturilor sale sub sancțiunea unor penalități, în al treilea rând, rambursarea cheltuielilor sale aferente punerii în întârziere și procedurii.

29 Prin hotărârea din 16 ianuarie 2014, pronunțată în lipsă în privința domnului Mc Fadden, instanța de trimitere a respins cererea acestuia din urmă și a admis cererile reconvenționale formulate de Sony Music.

30 Domnul Mc Fadden a formulat opoziție împotriva acestei hotărâri, susținând printre altele că răspunderea sa era exclusă, în temeiul dispozițiilor germane care transpun articolul 12 alineatul (1) din Directiva 2000/31.

31 În cadrul acestei proceduri de opoziție, Sony Music a solicitat, cu titlu principal, confirmarea hotărârii menționate și, cu titlu subsidiar, în ipoteza în care instanța de trimitere nu ar recunoaște răspunderea directă a domnului Mc Fadden, obligarea acestuia la plata de daune interese în temeiul jurisprudenței germane privind răspunderea indirectă (*Störerhaftung*) a operatorilor de rețele locale fără cablu, pentru motivul că nu a luat măsuri de protejare a rețelei sale locale fără cablu și, astfel, a permis unor terți să încalce drepturile deținute de Sony Music.

32 În cadrul cererii sale de decizie preliminară, instanța de trimitere arată că înclină să considere că încălcarea drepturilor deținute de Sony Music nu a fost săvârșită personal de domnul Mc Fadden, ci de un utilizator necunoscut al rețelei locale fără cablu a acestuia. Totuși, instanța de trimitere preconizează angajarea răspunderii indirecte (*Störerhaftung*) a domnului Mc Fadden, ca urmare a faptului că acesta nu a protejat rețeaua care a permis săvârșirea acestei încălcări în mod anonim. Prin urmare, instanța de trimitere ridică problema dacă exonerarea de răspundere prevăzută la articolul 12 alineatul (1) din Directiva 2000/31, care este transpus în dreptul german prin articolul 8 alineatul (1) prima teză din Legea privind telemedia, nu se opune oricărei forme de angajare a răspunderii domnului Mc Fadden.

33 În aceste condiții, Landgericht München I (Tribunalul Regional München I, Germania) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Articolul 12 alineatul (1) prima teză din Directiva 2000/31 coroborat cu articolul 2 litera (a) din această directivă și cu articolul 1 punctul (2) din Directiva 98/34 trebuie interpretat în sensul că expresia «în mod normal în scopul obținerii unei remunerații» înseamnă că instanța națională trebuie să constate

(a) dacă persoana vizată în concret, care invocă calitatea de furnizor de servicii, furnizează acest serviciu concret în mod normal în schimbul unei remunerații sau

(b) dacă există pe piață furnizori de serviciu sau de servicii similare în scopul obținerii unei remunerații sau

(c) dacă majoritatea acestor servicii sau a unor servicii similare se furnizează în scopul obținerii unei remunerații?

2) Articolul 12 alineatul (1) prima teză din Directiva 2000/31 trebuie interpretat în sensul că expresia «furnizarea accesului la rețeaua de comunicații» înseamnă că, pentru ca o furnizare de acces să fie conformă cu directiva, este suficient să se faciliteze efectiv accesul la o rețea de comunicații (de exemplu, internet)?

3) Articolul 12 alineatul (1) prima teză din Directiva 2000/31 coroborat cu articolul 2 litera (b) din această directivă trebuie interpretat în sensul că, pentru a realiza o «furnizare» în sensul articolului 2 litera (b) [din această directivă] menționat este suficient să se pună la dispoziție efectiv un serviciu al societății informaționale, în speță prin punerea la dispoziție a unei [rețele locale fără cablu] WLAN deschise, sau este necesară, de exemplu, și o «promovare»?

4) Articolul 12 alineatul (1) prima teză din Directiva 2000/31 trebuie interpretat în sensul că expresia «să nu fie responsabil pentru informațiile transmise» înseamnă că, în principiu, sunt excluse orice eventuale acțiuni în încetare, în despăgubire, de plată a cheltuielilor privind punerea în întârziere și a cheltuielilor de judecată în urma unei încălcări a dreptului de autor, formulate de persoana interesată împotriva furnizorului accesului la rețea, sau, în orice caz, acestea sunt excluse [atunci când sunt] în cazul unei prime încălcări a drepturilor de autor?

5) Articolul 12 alineatul (1) prima teză coroborat cu articolul 12 alineatul (3) din Directiva 2000/31 trebuie interpretat în sensul că, în cadrul unei proceduri împotriva furnizorului accesului, statele membre nu pot permite instanței naționale să emită un ordin potrivit căruia acesta trebuie să se abțină pe viitor să faciliteze unor terți, prin intermediul unei conexiuni concrete la internet, punerea la dispoziție a unei anumite opere protejate de dreptul de autor prin intermediul unor platforme de schimb pe internet, astfel încât această operă să poată fi accesată prin mijloace electronice?

6) Articolul 12 alineatul (1) prima teză din Directiva 2000/31 trebuie interpretat în sensul că, în împrejurările din procedura principală, dispoziția prevăzută la articolul 14 alineatul (1) litera (b) din Directiva 2000/31 trebuie aplicată în mod corespunzător în cazul unei acțiuni în încetare?

7) Articolul 12 alineatul (1) prima teză din Directiva 2000/31 coroborat cu articolul 2 litera (b) din această directivă trebuie interpretat în sensul că cerințele privind un furnizor de servicii se limitează la aspectul că furnizorul de servicii este orice persoană fizică sau juridică furnizoare de servicii ale societății informaționale?

8) În cazul unui răspuns negativ la a șaptea întrebare, ce cerințe suplimentare trebuie impuse unui furnizor de servicii în cadrul interpretării articolului 2 litera (b) din Directiva 2000/31?

9) Având în vedere protecția dreptului fundamental al proprietății intelectuale, care rezultă din dreptul de proprietate [articolul 17 alineatul (2) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene], precum și reglementările prevăzute de Directivele 2001/29 și 2004/48, precum și având în vedere libertatea de informare și libertatea de a desfășura o activitate economică (articolul 16 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene), articolul 12 alineatul (1) prima teză din Directiva 2000/31 trebuie interpretat în sensul că nu se opune unei hotărâri a instanței naționale […] prin care furnizorul de acces este obligat, sub sancțiuni pecuniare, să se abțină pe viitor să faciliteze unor terți să pună la dispoziție o anumită operă protejată de dreptul de autor sau părți din aceasta, pe o platformă de schimb (*peer-to-peer*), prin intermediul unei anumite conexiuni la internet, lăsându-i-se astfel furnizorului de acces posibilitatea de a alege măsurile tehnice concrete pe care să le adopte pentru a se conforma respectivei dispoziții?

[10)] Aceasta se aplică și în cazul în care furnizorul de acces se poate conforma efectiv interdicției instituite prin hotărârea judecătorească numai prin închiderea conexiunii la internet sau prin protejarea conexiunii prin parolă sau prin verificarea dacă prin respectiva comunicație se retransmite, în mod ilegal, opera protejată de dreptul de autor, atunci când acest aspect este stabilit de la început și nu […] numai în cadrul procedurii de executare silită sau de sancționare?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

34 Din cererea de decizie preliminară reiese că, prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere urmărește să se determine dacă un serviciu, precum cel furnizat de reclamantul din litigiul principal, constând în punerea la dispoziție a unei rețele de comunicații fără cablu publice și gratuite, poate intra în domeniul de aplicare al articolului 12 alineatul (1) din Directiva 2000/31.

35 În aceste condiții, trebuie să se înțeleagă că, prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 12 alineatul (1) din Directiva 2000/31 coroborat cu articolul 2 litera (a) din această directivă și cu articolul 1 punctul (2) din Directiva 98/34 trebuie

interpretat în sensul că un serviciu, precum cel în discuție în litigiul principal, furnizat de operatorul unei rețele de comunicații și care constă în punerea acesteia în mod gratuit la dispoziția publicului, constituie un „serviciu al societății informaționale” în sensul acestei prime dispoziții.

36 De la bun început, trebuie arătat că nici articolul 12 alineatul (1) din Directiva 2000/31, nici articolul 2 din această directivă nu conțin definiția noțiunii „serviciu al societății informaționale”. Totuși, acest ultim articol face trimitere în acest sens la Directiva 98/34.

37 În această privință, rezultă, pe de o parte, din considerentele (2) și (19) ale Directivei 98/48 că noțiunea „serviciu” utilizată în Directiva 98/34 trebuie înțeleasă ca având același sens cu cel prevăzut la articolul 57 TFUE. Or, potrivit acestui articol 57, sunt considerate „servicii” în special prestațiile furnizate în mod obișnuit în schimbul unei remunerații.

38 Pe de altă parte, articolul 1 punctul (2) din Directiva 98/34 prevede că noțiunea „serviciu al societății informaționale” include orice serviciu prestat în mod normal în scopul obținerii unei remunerații, la distanță, prin mijloace electronice și la solicitarea individuală a beneficiarului serviciului.

39 În aceste condiții, este necesar să se considere că serviciile societății informaționale vizate la articolul 12 alineatul (1) din Directiva 2000/31 sunt numai cele furnizate în mod normal în scopul obținerii unei remunerații.

40 Această concluzie este susținută de considerentul (18) al Directivei 2000/31, care precizează că, deși serviciile societății informaționale nu se limitează exclusiv la servicii în urma cărora se încheie contracte online, ci se extind la alte servicii, acestea trebuie să reprezinte o activitate economică.

41 Cu toate acestea, nu se poate deduce că o prestare de servicii de natură economică realizată cu titlu gratuit nu poate constitui niciodată un „serviciu al societății informaționale” în sensul articolului 12 alineatul (1) din Directiva 2000/31. Astfel, remunerația unui serviciu prestat de un furnizor în cadrul activității sale economice nu este plătită în mod necesar de persoanele care beneficiază de acesta (a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 septembrie 2014, Papasavvas, C-291/13, EU:C:2014:2209, punctele 28 și 29).

42 Aceasta este situația în special atunci când o prestare de servicii este realizată cu titlu gratuit de un furnizor în scopuri publicitare pentru bunurile pe care le vinde sau pentru serviciile pe care le furnizează, costul respectivei activități fiind integrat în prețul de vânzare al acestor bunuri sau acestor servicii (Hotărârea din 26 aprilie 1988, Bond van Adverteerders și alții, 352/85, EU:C:1988:196, punctul 16, precum și Hotărârea din 11 aprilie 2000, Deliège, C-51/96 și C-191/97, EU:C:2000:199, punctul 56).

43 Având în vedere ceea ce precedă, trebuie să se răspundă la prima întrebare că articolul 12 alineatul (1) din Directiva 2000/31 coroborat cu articolul 2 litera (a) din această directivă și cu articolul 1 punctul (2) din Directiva 98/34 trebuie interpretat în sensul că o prestare de servicii, precum cea în discuție în litigiul principal, furnizată de operatorul unei rețele de comunicații și care constă în punerea acesteia în mod gratuit la dispoziția publicului constituie un „serviciu al societății informaționale” în sensul acestei prime dispoziții atunci când este realizată de furnizorul respectiv în scopuri publicitare pentru bunurile vândute sau pentru serviciile furnizate de acesta.

Cu privire la a doua și la a treia întrebare

44 Prin intermediul celei de a doua și al celei de a treia întrebări, care trebuie examinate împreună, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 12 alineatul (1) din Directiva 2000/31 trebuie interpretat în sensul că, pentru ca serviciul vizat la această dispoziție, constând în furnizarea de acces la o rețea de comunicații, să fie considerat ca fiind furnizat, acest acces trebuie numai să fie pus la dispoziție sau dacă trebuie îndeplinite cerințe suplimentare.

45 Mai exact, instanța de trimitere dorește să afle dacă, pe lângă furnizarea accesului la o rețea de comunicații, este necesar, pe de o parte, să existe o relație contractuală între destinatar și furnizorul serviciului și, pe de altă parte, ca acesta din urmă să facă publicitate pentru prestația respectivă.

46 În această privință, în primul rând, decurge din modul de redactare a articolului 12 din Directiva 2000/31, intitulat „Simpla transmitere («Mere conduit»)”, că furnizarea serviciului vizat la această dispoziție trebuie să implice transmiterea de informații într-o rețea de comunicații.

47 Pe de altă parte, dispoziția menționată prevede că exonerarea de răspundere prevăzută la aceeași dispoziție se aplică numai în privința informațiilor transmise.

48 În sfârșit, rezultă din considerentul (42) al Directivei 2000/31 că activitatea de „simplă transmitere” are un caracter pur tehnic, automat și pasiv.

49 În consecință, furnizarea de acces la o rețea de comunicații nu trebuie să depășească cadrul unui astfel de procedeu tehnic, automat și pasiv care asigură executarea transmiterii informațiilor cerute.

50 În al doilea rând, nu rezultă nici din celelalte dispoziții ale Directivei 2000/31, nici din obiectivele urmărite de aceasta că furnizarea de acces la o rețea de comunicații trebuie să îndeplinească cerințe suplimentare precum existența unei relații contractuale între destinatar și furnizorul acestui serviciu sau ca acesta din urmă să utilizeze mijloace publicitare pentru a promova prestarea menționată.

51 În mod cert, se poate arăta că articolul 2 litera (b) din Directiva 2000/31 se referă, în versiunea în limba germană, la verbul *anbieten*, care ar putea fi înțeles că se referă la ideea de ofertă contractuală și, cu acest titlu, la o anumită formă de publicitate.

52 Totuși, necesitatea aplicării și, prin urmare, a interpretării uniforme a dispozițiilor dreptului Uniunii exclude posibilitatea ca, în caz de îndoială, textul unei dispoziții să fie privit în mod izolat, prin raportare doar la una dintre versiunile sale, impunând, dimpotrivă, ca acesta să fie interpretat și aplicat în lumina versiunilor existente în celelalte limbi oficiale (Hotărârea din 9 iunie 2011, Eleftheri tileorasi și Giannikos, C-52/10, EU:C:2011:374, punctul 23).

53 Or, celelalte versiuni lingvistice ale articolului 2 litera (b) menționat, în special versiunile în limbile spaniolă, cehă, engleză, franceză, italiană, polonă sau slovacă folosesc verbe care nu exprimă o astfel de idee de ofertă contractuală sau de publicitate.

54 Având în vedere ceea ce precedă, trebuie să se răspundă la a doua și la a treia întrebare că articolul 12 alineatul (1) din Directiva 2000/31 trebuie interpretat în sensul că, pentru ca serviciul vizat la această dispoziție, constând în furnizarea de acces la o rețea de comunicații, să fie considerat furnizat, acest acces nu trebuie să depășească cadrul procedeului tehnic, automat și pasiv care asigură executarea transmiterii informațiilor solicitate, fără a trebui îndeplinită nicio altă cerință suplimentară.

Cu privire la a șasea întrebare

55 Prin intermediul celei de a șasea întrebări, care trebuie analizată în al treilea rând, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 12 alineatul (1) din Directiva 2000/31 trebuie interpretat în sensul că condiția prevăzută la articolul 14 alineatul (1) litera (b) din această directivă se aplică prin analogie articolului 12 alineatul (1) menționat.

56 În această privință, decurge din însăși structura Directivei 2000/31 că legiuitorul Uniunii a dorit să distingă regimurile aplicabile activităților de simplă transmitere („Mere conduit”), de stocare a informațiilor în forma numită „caching” și de stocare – hosting, întrucât aceste activități sunt reglementate de dispoziții diferite din această directivă.

57 În acest context, reiese din compararea articolului 12 alineatul (1), a articolului 13 alineatul (1) și a articolului 14 alineatul (1) din directiva menționată că exonerările de răspundere prevăzute în aceste dispoziții sunt supuse unor condiții de aplicare diferite în funcție de tipul de activitate vizat.

58 În special, articolul 14 alineatul (1) din Directiva 2000/31, intitulat „Stocarea – hosting”, prevede printre altele că, pentru a beneficia de exonerarea de răspundere prevăzută de această dispoziție în beneficiul furnizorilor de servicii de hosting de site-uri internet, aceștia din urmă trebuie să acționeze prompt din momentul în care au cunoștință despre o informație ilicită pentru a o elimina sau pentru a bloca accesul la aceasta.

59 În schimb, articolul 12 alineatul (1) din Directiva 2000/31 nu condiționează exonerarea de răspundere pe care o prevede în beneficiul furnizorilor de acces la o rețea de comunicații de respectarea unei astfel de condiții.

60 În plus, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 100 din concluzii, situațiile furnizorului de servicii de hosting a unui site internet, pe de o parte, și ale furnizorului de acces la o rețea de comunicații, pe de altă parte, nu sunt similare în ceea ce privește condiția prevăzută la articolul 14 alineatul (1) din Directiva 2000/31.

61 Astfel, rezultă din considerentul (42) al acestei directive că derogările în materie de răspundere enunțate de directiva menționată au fost prevăzute având în vedere că activitățile desfășurate de diferitele categorii de furnizori de servicii vizate, în special de furnizorii de acces la o rețea de comunicații și de furnizorii de servicii de hosting de site-uri internet, au, toate, un caracter pur tehnic, automat și pasiv și că, în consecință, acești furnizori de servicii nu cunosc și nici nu controlează informațiile astfel transmise sau stocate.

62 Prin urmare, serviciul prestat de un furnizor de servicii de hosting de site-uri internet, care constă în stocarea de informații, este de durată. În consecință, acest furnizor de servicii de hosting poate fi pus în situația de a lua cunoștință de caracterul ilicit al unor informații pe care le stochează la o dată ulterioară celei în care a efectuat stocarea respectivă și la care poate fi încă în măsură să întreprindă o acțiune vizând eliminarea sau blocarea lor.

63 În schimb, în ceea ce privește un furnizor de acces la o rețea de comunicații, serviciul de transport al informațiilor pe care îl furnizează nu se prelungește în mod normal în timp, astfel încât, după ce a transmis informațiile, acesta nu mai exercită niciun control asupra lor. În aceste condiții, furnizorul de acces la o rețea de comunicații, contrar furnizorului de servicii de hosting a unui site internet, nu este, de cele mai multe ori, în măsură să întreprindă, la o dată ulterioară, acțiuni vizând blocarea anumitor informații sau eliminarea acestora.

64 În orice caz, rezultă din cuprinsul punctului 54 din prezenta hotărâre că articolul 12 alineatul (1) din Directiva 2000/31 nu prevede nicio cerință suplimentară pentru serviciul în discuție, cu excepția celei de furnizare a accesului la o rețea de comunicații, care nu trebuie să depășească cadrul procedeului tehnic, automat și pasiv care asigură executarea transmiterii de informații solicitate.

65 Având în vedere ceea ce precedă, trebuie să se răspundă la a șasea întrebare că articolul 12 alineatul (1) din Directiva 2000/31 trebuie interpretat în sensul că condiția prevăzută la articolul 14 alineatul (1) litera (b) din această directivă nu se aplică prin analogie articolului 12 alineatul (1) menționat.

Cu privire la a șaptea și la a opta întrebare

66 Prin intermediul celei de a șaptea și al celei de a opta întrebări, care trebuie analizate împreună și în al patrulea rând, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 12 alineatul (1) din Directiva 2000/31 coroborat cu articolul 2 litera (b) din această directivă trebuie să fie interpretat în sensul că există alte cerințe decât cele prevăzute la această dispoziție pe care trebuie să le respecte un furnizor de servicii care furnizează accesul la o rețea de comunicații.

67 În această privință, articolul 12 alineatul (1) din Directiva 2000/31 coroborat cu articolul 2 litera (b) din această directivă prevede în mod expres numai o singură cerință în privința unui astfel de furnizor, și anume aceea de a fi o persoană fizică sau juridică care furnizează un serviciu al societății informaționale.

68 În această privință, rezultă din considerentul (41) menționat anterior că, prin adoptarea Directivei 2000/31, legiuitorul Uniunii a instituit un echilibru între diversele interese existente. Rezultă că trebuie să se considere că ansamblul acestei directive și, în special, articolul 12 alineatul (1) din aceasta coroborat cu articolul 2 litera (b) transpune acest echilibru instituit de legiuitorul menționat.

69 În aceste condiții, nu este de competența Curții să se substituie legiuitorului Uniunii prin subordonarea aplicării dispoziției respective unor condiții pe care acesta din urmă nu le prevede.

70 Astfel, a condiționa derogarea prevăzută la articolul 12 alineatul (1) din Directiva 2000/31 de respectarea unor exigențe pe care legiuitorul Uniunii nu le-a prevăzut în mod expres ar putea avea ca efect repunerea în discuție a acestui echilibru.

71 Având în vedere ceea ce precedă, trebuie să se răspundă la a șaptea și la a opta întrebare că articolul 12 alineatul (1) din Directiva 2000/31 coroborat cu articolul 2 litera (b) din această directivă trebuie interpretat în sensul că nu există alte cerințe, în afara celor menționate la această dispoziție, pe care trebuie să le respecte furnizorul de servicii care furnizează accesul la o rețea de comunicații.

Cu privire la a patra întrebare

72 Prin intermediul celei de a patra întrebări, care trebuie analizată în al cincilea rând, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 12 alineatul (1) din Directiva 2000/31 trebuie interpretat în sensul că nu se opune ca o persoană lezată de încălcarea drepturilor sale asupra unei opere să solicite interzicerea continuării acestei încălcări, o despăgubire, precum și plata cheltuielilor privind punerea în întârziere și a cheltuielilor de judecată împotriva unui furnizor de acces la o rețea de comunicații ale cărui servicii au fost utilizate pentru a săvârși încălcarea respectivă.

73 În această privință, trebuie amintit că articolul 12 alineatul (1) din Directiva 2000/31 prevede că statele membre trebuie să vegheze ca furnizorii unui serviciu de acces la o rețea de comunicații să nu fie responsabili pentru informațiile transmise de destinatarul acestui serviciu, sub tripla condiție, enunțată

la această dispoziție, ca acești furnizori să nu inițieze o astfel de transmitere, să nu selecteze destinatarul acestei transmiteri și să nu selecteze sau să modifice informațiile care fac obiectul transmiterii menționate.

74 Rezultă că, atunci când condițiile menționate sunt îndeplinite, răspunderea unui furnizor de acces la o rețea de comunicații nu este angajată și, în consecință, este în orice caz exclus ca titularul unui drept de autor să poată solicita acestui furnizor de servicii o despăgubire pentru motivul că conexiunea la această rețea a fost utilizată de terți pentru a-i încălca drepturile.

75 Pe cale de consecință, este de asemenea exclus, în orice caz, ca titularul unui drept de autor să poată solicita rambursarea cheltuielilor de punere în întârziere sau a cheltuielilor de judecată aferente cererii sale de despăgubire. Astfel, o asemenea cerere accesorie presupune, pentru a fi fondată, ca cererea principală să fie ea însăși fondată, ceea ce articolul 12 alineatul (1) din Directiva 2000/31 interzice.

76 Totuși, articolul 12 alineatul (3) din Directiva 2000/31 precizează că acest articol nu afectează posibilitatea ca o instanță națională sau o autoritate administrativă să ceară furnizorului de servicii să pună capăt unei încălcări a drepturilor de autor sau să o prevină.

77 În consecință, în cazul în care a fost săvârșită o încălcare de către un terț prin intermediul unei conexiuni la internet care a fost pusă la dispoziția sa de un furnizor de acces la o rețea de comunicații, articolul 12 alineatul (1) din directiva menționată nu se opune ca persoana lezată de această încălcare să solicite unei autorități sau unei instanțe naționale să îi interzică furnizorului să permită continuarea acestei încălcări.

78 Pe cale de consecință, trebuie să se considere că, în sine, articolul 12 alineatul (1) din Directiva 2000/31 nu exclude nici ca această persoană să poată solicita restituirea cheltuielilor privind punerea în întârziere și a cheltuielilor de judecată efectuate cu ocazia unei cereri, cum sunt cele menționate la punctul precedent.

79 Având în vedere ceea ce precedă, trebuie să se răspundă la a patra întrebare că articolul 12 alineatul (1) din Directiva 2000/31 trebuie interpretat în sensul că se opune ca o persoană care a fost lezată prin încălcarea drepturilor sale asupra unei opere să poată solicita unui furnizor de acces la o rețea de comunicații o despăgubire pentru motivul că acest acces a fost utilizat de terți pentru a-i încălca drepturile, precum și rambursarea cheltuielilor de punere în întârziere sau a cheltuielilor de judecată aferente cererii sale de despăgubire. În schimb, dispoziția menționată trebuie interpretată în sensul că nu se opune ca persoana respectivă să solicite interzicerea continuării acestei încălcări, precum și plata cheltuielilor de punere în întârziere și a cheltuielilor de judecată împotriva unui furnizor de acces la o rețea de comunicații ale cărui servicii au fost utilizate pentru a săvârși această încălcare, în ipoteza în care aceste cereri vizează sau sunt consecința adoptării unei somații de către o autoritate sau de către o instanță națională prin care se interzice acestui furnizor să continue încălcarea menționată.

Cu privire la a cincea, la a noua și la a zecea întrebare

80 Prin intermediul celei de a cincea, al celei de a noua și al celei de a zecea întrebări, care trebuie examinate împreună și în al șaselea rând, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 12 alineatul (1) din Directiva 2000/31 coroborat cu articolul 12 alineatul (3) din această directivă trebuie interpretat, ținând seama de cerințele care decurg din protecția drepturilor fundamentale, precum și din normele prevăzute de Directivele 2001/29 și 2004/48, în sensul că se opune adoptării unei somații precum cea în discuție în litigiul principal, care impune, sub sancțiunea unor penalități cu titlu cominatoriu, unui furnizor de acces la o rețea de comunicații care permite publicului să se conecteze la internet să împiedice terții să pună la dispoziția publicului, prin intermediul acestei conexiuni la internet, o anumită operă protejată prin dreptul de autor sau părți din aceasta, pe o platformă de schimb pe internet (*peer-to-peer*), atunci când acest furnizor are în mod cert

posibilitatea de a alege măsurile tehnice pe care să le adopte pentru a se conforma acestei somații, dar în condițiile în care este deja stabilit că singurele măsuri pe care ar putea să le adopte în practică constau fie în suspendarea conexiunii la internet, fie în protejarea acesteia prin intermediul unei parole, fie în analizarea tuturor informațiilor transmise prin intermediul acestei conexiuni.

81 Cu titlu introductiv, este cunoscut faptul că o somație, precum cea avută în vedere de instanța de trimitere în litigiul principal, în măsura în care impune furnizorului de acces la rețeaua de comunicații respectivă să împiedice repetarea unei încălcări a unui drept conex dreptului de autor, ține de protecția dreptului fundamental la protecția proprietății intelectuale prevăzut la articolul 17 alineatul (2) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”).

82 În plus, în măsura în care, pe de o parte, îi impune respectivului furnizor de acces o constrângere care poate afecta activitatea sa economică și, pe de altă parte, poate să limiteze libertatea de care dispun destinatarii unui astfel de serviciu de a beneficia de acces la internet, trebuie să se constate că această somație aduce atingere dreptului la libertatea de a desfășura o activitate comercială al celui dintâi, protejat în temeiul articolului 16 din cartă, precum și dreptului la libertatea de informare al celor din urmă, a cărui protecție este asigurată de articolul 11 din cartă.

83 Or, atunci când intră în concurență mai multe drepturi fundamentale protejate de dreptul Uniunii, revine autorităților sau instanței naționale interesate sarcina de a asigura un echilibru just între aceste drepturi (a se vedea în acest sens Hotărârea din 29 ianuarie 2008, Promusicae, C-275/06, EU:C:2008:54, punctele 68 și 70).

84 În această privință, Curtea a statuat deja că o somație care lasă unui furnizor de acces la o rețea de comunicații sarcina de a stabili măsurile concrete care trebuie luate pentru a atinge rezultatul vizat poate, în anumite condiții, să conducă la acest echilibru just (a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 martie 2014, UPC Telekabel Wien, C-314/12, EU:C:2014:192, punctele 62 și 63).

85 În speță, reiese din cererea de decizie preliminară că instanța de trimitere se găsește în ipoteza în care măsurile pe care le poate adopta în practică destinatarul unei somații sunt limitate la trei, și anume analizarea tuturor informațiilor transmise prin intermediul unei conexiuni la internet, închiderea conexiunii respective sau protejarea acesteia prin intermediul unei parole.

86 Prin urmare, Curtea va examina compatibilitatea somației vizate cu dreptul Uniunii numai pe baza acestor trei măsuri avute în vedere de instanța de trimitere.

87 În ceea ce privește, în primul rând, supravegherea tuturor informațiilor transmise, o astfel de măsură trebuie exclusă de la bun început, întrucât contravine articolului 15 alineatul (1) din Directiva 2000/31, care interzice să se impună, în special furnizorilor de acces la o rețea de comunicații, o obligație generală de supraveghere a informațiilor pe care aceștia le transmit.

88 În al doilea rând, în ceea ce privește măsura constând în închiderea completă a conexiunii la internet, este necesar să se constate că punerea sa în practică ar determina o atingere gravă a libertății de a desfășura o activitate economică a persoanei care, fie și numai cu titlu accesoriu, desfășoară o activitate economică constând în furnizarea de acces la internet, prin interzicerea completă, în fapt, a desfășurării acestei activități pentru a remedia încălcarea limitată a dreptului de autor fără a avea în vedere adoptarea unor măsuri care să afecteze mai puțin această libertate.

89 În aceste condiții, trebuie să se considere că o astfel de măsură nu respectă cerința constând în asigurarea unui echilibru just între drepturile fundamentale care trebuie conciliate (a se vedea în acest sens, în ceea ce privește o somație, Hotărârea din 24 noiembrie 2011, Scarlet Extended, C-70/10, EU:C:2011:771, punctul 49, precum și, prin analogie, Hotărârea din 16 iulie 2015, Coty Germany, C-580/13, EU:C:2015:485, punctele 35 și 41).

90 În ceea ce privește, în al treilea rând, măsura constând în protejarea conexiunii la internet prin intermediul unei parole, trebuie arătat că aceasta poate să restrângă atât dreptul la libertatea de a desfășura o activitate comercială al furnizorului unui serviciu de acces la o rețea de comunicații, cât și dreptul la libertatea de informare al destinatarilor acestui serviciu.

91 Totuși, trebuie să se constate, în primul rând, că o astfel de măsură nu aduce atingere conținutului esențial al dreptului la libertatea de a desfășura o activitate comercială al furnizorului de acces la o rețea de comunicații, din moment ce aceasta se limitează să adapteze, în mod marginal, una dintre modalitățile tehnice de exercitare a activității acestui furnizor.

92 În al doilea rând, o măsură care constă în protejarea conexiunii la internet nu pare a fi de natură să afecteze conținutul esențial al dreptului la libertatea de informare al destinatarilor unui serviciu de acces la o rețea internet, în măsura în care aceasta se limitează să le impună acestora din urmă să solicite obținerea unei parole, având în vedere, în plus, că această conexiune constituie numai una dintre modalitățile de acces la internet.

93 În al treilea rând, în mod cert, rezultă din jurisprudență că măsura adoptată trebuie să fie orientată în mod strict, în sensul că trebuie să servească la încetarea atingerii aduse de un terț dreptului de autor sau unui drept conex, fără ca să fie afectată posibilitatea utilizatorilor de internet care au recurs la serviciile acestui furnizor de a accede în mod licit la informații. În caz contrar, ingerința furnizorului menționat în exercitarea libertății de informare a acestor utilizatori s-ar dovedi nejustificată în raport cu obiectivul urmărit (Hotărârea din 27 martie 2014, UPC Telekabel Wien, C-314/12, EU:C:2014:192, punctul 56).

94 Totuși, o măsură adoptată de furnizorul de acces la o rețea de comunicații care constă în protejarea conexiunii acestei rețele la internet nu pare a fi susceptibilă să afecteze posibilitatea de care dispun utilizatorii de internet care au recurs la serviciile acestui furnizor să aibă un acces ilicit la informații, din moment ce ea nu efectuează nicio blocare a vreunui site internet.

95 În al patrulea rând, Curtea a statuat deja că măsurile luate de destinatarul unei somații precum cea în discuție în litigiul principal cu ocazia executării acesteia trebuie să fie îndeajuns de eficiente pentru a asigura o protecție efectivă a dreptului fundamental în cauză, și anume, trebuie să aibă ca efect să împiedice sau, cel puțin, să facă dificil realizabile accesările neautorizate ale obiectelor protejate și să descurajeze în mod serios utilizatorii de internet care au recurs la serviciile destinatarului acestei somații să acceseze obiectele respective puse la dispoziția lor cu încălcarea dreptului fundamental menționat (Hotărârea din 27 martie 2014, UPC Telekabel Wien, C-314/12, EU:C:2014:192, punctul 62).

96 În această privință, trebuie să se constate că o măsură care constă în protejarea conexiunii la internet prin intermediul unei parole poate să descurajeze utilizatorii acestei conexiuni să încalce un drept de autor sau drepturi conexe, dacă acești utilizatori sunt obligați să își divulge identitatea pentru a obține parola solicitată și nu pot, așadar, să acționeze în mod anonim, aspect care trebuie verificat de instanța de trimitere.

97 În al cincilea rând, trebuie amintit că, potrivit instanței de trimitere, în afara celor trei măsuri pe care le-a amintit, nu există nicio altă măsură pe care un furnizor de acces la o rețea de comunicații, precum cea în discuție în litigiul principal, ar putea să o pună practic în aplicare pentru a se conforma unei somații precum cea în discuție în litigiul principal.

98 Întrucât celelalte două măsuri au fost înlăturate de Curte, a considera că un furnizor de acces la o rețea de comunicații nu trebuie să își protejeze conexiunea la internet ar conduce astfel la privarea dreptului fundamental la proprietate intelectuală de orice protecție, ceea ce ar contraveni ideii de echilibru just (a se vedea prin analogie Hotărârea din 16 iulie 2015, Coty Germany, C-580/13, EU:C:2015:485, punctele 37 și 38).

99 În aceste condiții, o măsură care urmărește să protejeze conexiunea la internet prin intermediul unei parole trebuie considerată necesară pentru a asigura o protecție efectivă a dreptului fundamental la protejarea proprietății intelectuale.

100 Din cele de mai sus rezultă că, în condițiile precizate în prezenta hotărâre, măsura care constă în protejarea conexiunii trebuie considerată susceptibilă să realizeze un echilibru just între, pe de o parte, dreptul fundamental la protejarea proprietății intelectuale și, pe de altă parte, dreptul la libertatea de a desfășura o activitate comercială al furnizorului unui serviciu de acces la o rețea de comunicații, precum și dreptul la libertatea de informare al destinatarilor acestui serviciu.

101 În consecință, trebuie să se răspundă la a cincea, la a noua și la a zecea întrebare adresată că articolul 12 alineatul (1) din Directiva 2000/31 coroborat cu articolul 12 alineatul (3) din această directivă trebuie interpretat, ținând seama de cerințele care decurg din protecția drepturilor fundamentale, precum și din normele prevăzute de Directivele 2001/29 și 2004/48, în sensul că nu se opune, în principiu, adoptării unei somații precum cea în discuție în litigiul principal, care impune, sub sancțiunea unor penalități cu titlu cominatoriu, unui furnizor de acces la o rețea de comunicații care permite publicului să se conecteze la internet să împiedice terții să pună la dispoziția publicului, prin intermediul acestei conexiuni la internet, o anumită operă protejată prin dreptul de autor sau părți din aceasta, pe o platformă de schimb pe internet (*peer-to-peer*), atunci când acest furnizor are posibilitatea de a alege măsurile tehnice pe care să le adopte pentru a se conforma acestei somații, chiar dacă această alegere se reduce numai la măsura constând în protejarea conexiunii la internet prin intermediul unei parole, dacă utilizatorii acestei rețele sunt obligați să își divulge identitatea pentru a obține parola solicitată și nu pot, așadar, să acționeze în mod anonim, aspect care trebuie verificat de instanța de trimitere.

Cu privire la cheltuielile de judecată

102 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a treia) declară:

1) **Articolul 12 alineatul (1) din Directiva 2000/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2000 privind anumite aspecte juridice ale serviciilor societății informaționale, în special ale comerțului electronic, pe piața internă (Directiva privind comerțul electronic) coroborat cu articolul 2 litera (a) din această directivă și cu articolul 1 punctul (2) din Directiva 98/34/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 iunie 1998 referitoare la procedura de furnizare de informații în domeniul standardelor, reglementărilor tehnice și al normelor privind serviciile societății informaționale, astfel cum a fost modificată prin Directiva 98/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iulie 1998, trebuie interpretat în sensul că o prestare de servicii, precum cea în discuție în litigiul principal, furnizată de operatorul unei rețele de comunicații și care constă în punerea acesteia în mod gratuit la dispoziția publicului constituie un „serviciu al societății informaționale” în sensul acestei prime dispoziții atunci când este realizată de furnizorul respectiv în scopuri publicitare pentru bunurile vândute sau pentru serviciile furnizate de acesta.**

2) **Articolul 12 alineatul (1) din Directiva 2000/31 trebuie interpretat în sensul că, pentru ca serviciul vizat la această dispoziție, constând în furnizarea de acces la o rețea de comunicații, să fie considerat furnizat, acest acces nu trebuie să depășească cadrul procedeului tehnic, automat și pasiv care asigură executarea transmiterii informațiilor solicitate, fără a trebui îndeplinită nicio altă cerință suplimentară.**

3) Articolul 12 alineatul (1) din Directiva 2000/31 trebuie interpretat în sensul că condiția prevăzută la articolul 14 alineatul (1) litera (b) din această directivă nu se aplică prin analogie articolului 12 alineatul (1) menționat.

4) Articolul 12 alineatul (1) din Directiva 2000/31 coroborat cu articolul 2 litera (b) din această directivă trebuie interpretat în sensul că nu există alte cerințe, în afara celor menționate la această dispoziție, pe care trebuie să le respecte furnizorul de servicii care furnizează accesul la o rețea de comunicații.

5) Articolul 12 alineatul (1) din Directiva 2000/31 trebuie interpretat în sensul că se opune ca o persoană care a fost lezată prin încălcarea drepturilor sale asupra unei opere să poată solicita unui furnizor de acces la o rețea de comunicații o despăgubire pentru motivul că acest acces a fost utilizat de terți pentru a-i încălca drepturile, precum și rambursarea cheltuielilor de punere în întârziere sau a cheltuielilor de judecată aferente cererii sale de despăgubire. În schimb, dispoziția menționată trebuie interpretată în sensul că nu se opune ca persoana respectivă să solicite interzicerea continuării acestei încălcări, precum și plata cheltuielilor de punere în întârziere și a cheltuielilor de judecată împotriva unui furnizor de acces la o rețea de comunicații ale cărui servicii au fost utilizate pentru a săvârși această încălcare, în ipoteza în care aceste cereri vizează sau sunt consecința adoptării unei somații de către o autoritate sau de către o instanță națională prin care se interzice acestui furnizor să continue încălcarea menționată.

6) Articolul 12 alineatul (1) din Directiva 2000/31 coroborat cu articolul 12 alineatul (3) din această directivă trebuie interpretat, ținând seama de cerințele care decurg din protecția drepturilor fundamentale, precum și din normele prevăzute de Directivele 2001/29 și 2004/48, în sensul că nu se opune, în principiu, adoptării unei somații precum cea în discuție în litigiul principal, care impune, sub sancțiunea unor penalități cu titlu cominatoriu, unui furnizor de acces la o rețea de comunicații care permite publicului să se conecteze la internet să împiedice terții să pună la dispoziția publicului, prin intermediul acestei conexiuni la internet, o anumită operă protejată de dreptul de autor sau părți din aceasta, pe o platformă de schimb pe internet (*peer-to-peer*), atunci când acest furnizor are posibilitatea de a alege măsurile tehnice pe care să le adopte pentru a se conforma acestei somații, chiar dacă această alegere se reduce numai la măsura constând în protejarea conexiunii la internet prin intermediul unei parole, dacă utilizatorii acestei rețele sunt obligați să își divulge identitatea pentru a obține parola solicitată și nu pot, așadar, să acționeze în mod anonim, aspect care trebuie verificat de instanța de trimitere.

Semnături